

C-487/06. P. sz. ügy

British Aggregates Association kontra az Európai Közösségek Bizottsága

„Fellebbezés – Állami támogatás – Sóderre vonatkozó környezetvédelmi adó
az Egyesült Királyságban”

P. Mengozzi főtanácsnok indítványa, az ismertetés napja: 2008. július 17. . . . I - 10521

A Bíróság ítélete (harmadik tanács), 2008. december 22.. . . . I - 10555

Az ítélet összefoglalása

- 1. Megsemmisítés iránti kereset – Természetes vagy jogi személyek – Őket közvetlenül és személyükben érintő jogi aktusok
(EK 88. cikk, (2) és (3) bekezdés és EK 230. cikk, (4) bekezdés)*
- 2. Megsemmisítés iránti kereset – Természetes vagy jogi személyek – Őket közvetlenül és személyükben érintő jogi aktusok
(EK 88. cikk, EK 230. cikk, (4) bekezdés)*

3. *Államok által nyújtott támogatások – Fogalom – Az intézkedés szelektív jellege – Söderre vonatkozó környezetvédelmi adó*
(EK 87. cikk, (1) bekezdés)
4. *Államok által nyújtott támogatások – Fogalom – Jogi jelleg – Objektív körülmények alapján történő értelmezés – Bírósági felülvizsgálat*
(EK 87. cikk, (1) bekezdés)
5. *Fellebbezés – Jogalapok – Az Elsőfokú Bíróság előtt felhozott jogalapok és érvek egyszerű megisméltése – Elfogadhatatlanság – A közösségi jog Elsőfokú Bíróság általi értelmezésének vagy alkalmazásának vitatása – Elfogadhatóság*
(EK 225. cikk; a Bíróság Alapokmánya, 58. cikk, (1) bekezdés; A Bíróság eljárási szabályzata, 112. cikk, 1. §, c) pont)
6. *Megsemmisítés iránti kereset – A közösségi bíróság hatásköre – Közigazgatási jogi aktus indokolásának értelmezése – Korlátok*
(EK 230. cikk és EK 231. cikk)

1. Az EK 88. cikk szerinti támogatás-ellenőrzési eljárás keretében különbséget kell tenni egyrészt az e cikk (3) bekezdése szerinti előzetes vizsgálati eljárás – amelynek célja pusztán az, hogy a Bizottság előzetes véleményt formálhasson az adott támogatás részleges vagy teljes összeegyeztethetőségéről –, másrészt az ugyanezen cikk (2) bekezdése szerinti vizsgálati eljárás között. Csak ez utóbbi vizsgálati eljárás keretében – amelynek célja, hogy a Bizottság számára lehetővé tegye az ügy valamennyi körülményéről való teljes körű tájékoztatót – írja elő az EK-Szerződés a Bizottság számára azt a kötelezettséget, hogy az érintetteket felhívja észrevételeik megtételére.

Amennyiben a Bizottság az EK 88. cikk (3) bekezdése alapján hozott határozatával az ugyanezen cikk (2) bekezdése szerinti hivatalos vizsgálati eljárás megindítása nélkül megállapítja, hogy valamely támogatás összeegyeztethető a közös piaccal, az említett eljárási garanciák kedvezményezettjei e garanciák tiszteletben tartását csak akkor tudják érvényesíteni, ha lehetőségük van arra, hogy e határozatot a közösségi bíróság előtt megtámadják. Ezért az EK 88. cikk (2) bekezdése értelmében vett érintett személy által az ilyen határozat ellen benyújtott megsemmisítés iránti keresetet az utóbbi akkor nyilvánítja elfogadhatónak, ha azzal a felperes az utóbbi rendelkezés által biztosított eljárási jogait

kívánja védelmezni. Márpedig az EK 88. cikk (2) bekezdése értelmében vett érintett, azaz olyan személyeknek, akik az EK 230. cikk negyedik bekezdése alapján megsemmisítés iránti keresetet indíthatnak, azok a személyek, vállalkozások vagy társulások minősülnek, amelyek érdekeit valamely támogatás nyújtása érintheti, azaz különösen az e támogatás kedvezményezettjei versenytársának minősülő vállalkozások és a szakmai szervezetek.

Akkor elfogadható a valamely szervezet azon tagja vagy tagjai nevében a szervezet által benyújtott, állami intézkedés elleni előzetes vizsgálati eljárás végén kifogást nem emelő bizottsági határozat megalapozottságát vitató kereset, akik vagy amelyek saját maguk is benyújthattak volna elfogadható keresetet, ha a vitás állami intézkedés alkalmas a szervezet legalább egy tagja versenyhelyzetének jelentős befolyásolására.

Ezzel szemben, ha a felperes a támogatást értékelő határozatnak mint ilyennek a megalapozottságát vonja kétségbe, akkor pusztán az a körülmény, hogy a felperes az EK 88. cikk (2) bekezdése értelmében vett „érintett” félnek tekinthető, nem elegendő a kereset elfogadhatóságához. A felperesnek azt is bizonyítania kell, hogy – akár egyedi, akár általános jellegű a támogatás – sajátos helyzetben van, vagyis hogy a határozat sajátos jellemzői vagy valamely, őt minden más személytől megkülönböztető ténybeli helyzet folytán vonatkozik rá, és ezáltal a címzethez hasonló módon egyéníti őt. Ez különösen olyan esetben van így, ha a megtámadott határozat tárgyát képező támogatás a felperes piaci helyzetét érzékelhetően érinti. Az, hogy valamely jogi aktus – mivel valamennyi érdekelt gazdasági szereplőre alkalmazandó – általános érvényű, még nem zárja ki, hogy közülük egyeseket személyükben is érinthet.

(vö. 26–30., 32–33., 35., 39., 55. pont)

2. Az a pusztá körülmény, hogy a támogatást a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánító bizottsági határozat bizonyos hatást gyakorolhat az érintett piacon fennálló versenyviszonyokra, és hogy valamely vállalkozás valamiféle versenyviszonyban áll ezen aktus kedvezményezettjével, semmiképpen sem elegendő ahhoz, hogy

ezt a vállalkozást az aktus által személyében érintettnek lehessen tekinteni. Ennélfogva a vállalkozás nem hivatkozhat pusztán arra, hogy a kedvezményezett vállalkozás a versenytársa, hanem ezen túlmenően azt is bizonyítania kell, hogy olyan ténybeli helyzetben van, amely a határozat címzettjéhez hasonló módon egyé-
níti őt.

E tekintetben az állami támogatás nyújtása sértheti valamely gazdasági szereplő versenyhelyzetét, így különösen elmaradt hasznot, vagy olyan fejleményeket eredményezhet, amelyek kevésbé kedvezők, mint azok, amelyek a támogatás hiányában megfigyelhetők lettek volna. Ugyanígy a sérelem intenzitása is változhat számos tényezőtől függően, mint például az érintett piac szerkezete vagy a kérdéses támogatás jellege. A versenytárs piaci helyzetének lényeges sérelmét ezért nem lehet pusztán néhány olyan körülményre hivatkozva bizonyítani, amelyek a versenytárs kereskedelmi vagy pénzügyi teljesítményének visszaesését jelzik.

(vö. 47–48., 53. pont)

3. Valamely intézkedés szelektív jellegének értékelése céljából meg kell vizsgálni azt,

hogy az adott jogrendszer keretében az említett intézkedés bizonyos vállalkozások számára előnyt jelent-e más, hasonló jogi és ténybeli helyzetben lévő vállalkozásokkal összevetve. Az állami támogatás fogalma azonban nem vonatkozik olyan állami intézkedésekre, amelyek az adózás tekintetében tesznek különbséget a vállalkozások között, amennyiben ez a megkülönböztetés a vonatkozó adórendszer természetéből vagy belső felépítéséből ered. Másfelől az állami beavatkozások által elérni kívánt cél nem elegendő ahhoz, hogy azok elkerüljék az EK 87. cikk értelmében vett „támogatással” minősítést. Ugyanis az EK 87. cikk (1) bekezdése nem tesz különbséget az állami intervenció okai vagy célkitűzései szerint, hanem azt annak hatásai alapján határozza meg.

Következésképpen az Elsőfokú Bíróság figyelmen kívül hagyta e rendelkezés Bíróság általi értelmezését, amikor azt mondta ki, hogy a tagállamok a különféle aktuális érdekek kiegyensúlyozásakor a környezetvédelem terén fennálló prioritásaik, és ebből következően, a környezetvédelmi adóval terhelni szándékozott termékek és szolgáltatások meghatározása terén olyan fokú szabadsággal rendelkeznek, hogy az a körülmény, hogy ehhez hasonló adó nem alkalmazandó a környezetre hasonló hatással járó tevékenységek mindegyikére, nem teszi lehetővé annak

megállapítását, hogy az ezen környezetvédelmi adó alól mentes, hasonló tevékenységek szelektív előnyben részesülnek. Az ilyen megközelítés, amely kizárólag az elérni kívánt környezetvédelmi cél figyelembevételén alapul, *a priori* kizárja annak a lehetőségét, hogy szelektív előnynek lehessen minősíteni annak hiányát, hogy az elérni kívánt cél tekintetében hasonló helyzetben lévő piaci szereplőket az adó személyi hatálya alá vonják, függetlenül a kérdéses adójogi intézkedés hatásaitól.

Noha a környezetvédelem a Közösség egyik alapvető célja, a környezetvédelemmel kapcsolatos követelmények figyelembevételének szükségessége még akkor sem indokolja a szelektív jellegű intézkedések kizárását az EK 87. cikk (1) bekezdésének hatálya alól, ha ezek olyan speciális intézkedések, mint a környezetvédelmi adók, mivel a környezetvédelmi célok figyelembevétele mindenképpen hasznos lehet az állami intézkedéseknek a közös piaccal való összeegyeztethetősége EK 87. cikk (3) bekezdése szerinti értékelésénél.

(vö. 82–87., 91–92. pont)

4. Az állami támogatás fogalma, amint azt a Szerződés meghatározza, jogi természetű, és azt objektív körülmények alapján kell értelmezni. Emiatt a közösségi bíróságnak főszabály szerint – mind az előtte folyamatban lévő jogvita konkrét tényeinek, mind a Bizottság által előterjesztett értékelés szakmai vagy összetett

jellegének figyelembevételével – teljes felülvizsgálatot kell gyakorolnia azon kérdés vonatkozásában, hogy valamely intézkedés az EK 87. cikk (1) bekezdésének hatálya alá tartozik-e. Ugyanis semmi sem támasztja alá azt, hogy a Bizottság az EK 88. cikk (3) bekezdése szerinti határozat meghozatala során „széles mérlegelési jogkörrel” rendelkezne valamely intézkedésnek az EK 87. cikk (1) bekezdése értelmében vett „állami támogatással” minősítése tekintetében, ami azt jelentené, hogy a Bizottság értékelésének bírósági felülvizsgálata főszabály szerint nem lehetne teljes körű. Ezt még inkább alátámasztja az, hogy amikor a Bizottság az EK 88. cikk (3) bekezdése szerinti eljárás keretében végzett első vizsgálatot követően nem tudott megbizonyosodni afelől, hogy a kérdéses állami intézkedés nem képez az EK 87. cikk (1) bekezdése értelmében vett támogatást, vagy ha az támogatásnak minősül, akkor arról, hogy összeegyeztethető a Szerződéssel, illetve ha az említett eljárás nem tette számára lehetővé azt, hogy az érintett intézkedés összeegyeztethetőségének értékelése során felmerült nehézségeken túljusson, köteles megindítani az EK 88. cikk (2) bekezdésében említett eljárást, „anélkül hogy e tekintetben mérlegelési jogköre lenne”. Ezenfelül, habár a bírósági felülvizsgálat korlátozott azon kérdést illetően, hogy valamely intézkedés az EK 87. cikk (1) bekezdésének tárgyi hatálya alá tartozik-e, amikor a Bizottság által végzett értékelés szakmai vagy összetett jellegű, az Elsőfokú Bíróságnak ezt meg kell állapítania az adott ügyben.

(vö. 111–114., 185–186. pont)

5. Az a fellebbezés, amely pusztán megismétli, illetve szó szerint újra előadja az Elsőfokú Bíróság elé terjesztett jogalapokat és érveket, ideértve azokat is, amelyek az Elsőfokú Bíróság által kifejezetten elvetett tényeken alapulnak, nem tesz eleget az EK 225. cikk, a Bíróság alapokmánya 58. cikkének első bekezdése és a Bíróság eljárási szabályzata 112. cikkének 1. §-a által támasztott indokolási követelményeknek. Az ilyen fellebbezés ugyanis valójában csak az Elsőfokú Bírósághoz benyújtott kereset újbóli megvizsgálására irányul, ez azonban nem tartozik a Bíróság hatáskörébe.

Ha azonban a fellebbező a közösségi jognak az Elsőfokú Bíróság általi értelmezését vagy alkalmazását kifogásolja, az elsőfokú eljárásban megvizsgált jogkérdések a fellebbezés keretében újból vita tárgyát képezhetik. Ha ugyanis a fellebbező ily módon nem alapíthatná fellebbezését az Elsőfokú Bíróság előtt már felhasznált jogalapokra és érvekre, a fellebbezési eljárás részben értelmét vesztené.

(vö. 122–123. pont)

6. Az EK 230. cikkben említett jogszerűségi vizsgálat keretében a Bíróság és az Elsőfokú Bíróság hatáskörrel rendelkezik az olyan

keresetek tekintetében, amelyeket hatáskör hiánya, lényeges eljárási szabályok megsértése, a Szerződés vagy az alkalmazására vonatkozó bármely jogi rendelkezés megsértése vagy hatáskörrel való visszaélés miatt nyújtottak be. Az EK 231. cikk kimondja, hogy ha a kereset megalapozott, akkor a megtámadott jogi aktust semmisnek kell nyilvánítani. Ennélfogva tehát a Bíróság, illetve az Elsőfokú Bíróság semmi esetre sem helyettesítheti a megtámadott jogi aktus indokolását a saját indokolásával.

Jóllehet a megsemmisítés iránti kereset alapján az Elsőfokú Bíróság a megtámadott jogi aktus indokolását annak kibocsátójától eltérően értelmezheti, vagyis bizonyos körülmények között az annak kibocsátója által kifejtett alakszerű indokolást elutasíthatja, ezt nem teheti meg olyan esetben, amelyben ezt semmilyen objektív körülmény nem igazolja.

Az Elsőfokú Bíróság tehát értelmezési hibát követ el, ha azon indokolást, amely a vitatott határozatból közvetlenül következik, saját indokolásával helyettesíti, jóllehet ezt semmilyen objektív körülmény nem igazolta.

(vö. 141–142., 144. pont)